

УХВАЛЕНО
протокол Вченої ради
№ 1 від 19 травня 2021 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказ в. о. ректора
№315 від 19 травня
2021р.

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ТА ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ
ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ
ПОЛТАВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Практична підготовка здобувачів освіти є складовою процесу підготовки фахівців різних освітніх рівнів у Полтавському державному медичному університеті (далі – Університет).

1.2. Організація та проведення практик здобувачів освіти регламентовані Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту», Постановою КМУ України №1341 від 23.11.2011р. «Про затвердження національної рамки кваліфікацій» (зі змінами та доповненнями), наказом МОН України від 08.04.1993р. №93 «Про затвердження Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України» (із змінами, внесеними згідно з наказом МОН України від 20.12.1994р. №351), наказом МОЗ України від 03.10.1995р. №179 «Про затвердження Інструкції про виробничу практику студентів медичного, лікувального, педіатричного, медико-профілактичного, стоматологічного і фармацевтичного факультетів медичних і фармацевтичного вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації»; наказом МОЗ України №35 від 24.02.2000р. «Про затвердження Положення про особливості ступеневої освіти медичного спрямування»; наказом МОН України від 24.06.2019р. №879 «Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 221 «Стоматологія» для другого (магістерського) рівня вищої освіти», наказом від 12.12.2018р. №1383 «Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 229 «Громадське здоров'я» для другого магістерського рівня вищої освіти, наказом МОН України від 05.12.2018р. №1344 «Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 223 Медсестринство для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти», наказом МОЗ України від 07.12.2005р. №690 «Положення про організацію і проведення практики студентів вищих медичних (фармацевтичних) навчальних закладів I-II рівнів акредитації», освітньо-професійними програмами, за якими надаються освітні послуги в Університеті, іншими нормативно-правовими документами.

1.3. Види практик та терміни їх проведення визначаються освітньо-професійними програмами та навчальними планами.

1.4. Під час проходження практики всі учасники освітнього процесу (здобувачі освіти, науково-педагогічні та педагогічні працівники, керівники практики від закладу освіти та від бази практики) зобов'язані дотримуватися принципів академічної доброчесності.

1.5. Даним положенням регламентуються загальні питання організації, проведення і підсумкового контролю усіх видів практик здобувачів освіти Університету.

2. МЕТА, ВИДИ ТА ЗМІСТ ПРАКТИКИ

2.1. Метою практики є оволодіння здобувачами сучасними методами та формами діяльності в галузі охорони здоров'я, формування у них умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних виробничих і ринкових умовах, впровадження в практичну діяльність досягнень сучасної науки, оптимальне використання інноваційних технологій,

стимулювання до саморозвитку і самовдосконалення, креативного мислення, здатності до ефективної діяльності та розвитку hard-, softskills у інформаційному суспільстві.

2.2. Практика в Університеті залежно від спеціальності, спеціалізації та освітньо-професійної програми визначається як:

- навчальна (практичні та лабораторні заняття, екскурсійна, ознайомлювальна, мовленнєва тощо);
- виробнича (лікарська, сестринська, технологічна, педагогічна, організаційно-управлінська, науково-дослідна тощо);
- переддипломна.

2.2.1 Навчальна практика - частина освітнього процесу відповідної освітньої компоненти, під час якої здобувачі набувають реальної обізнаності щодо втілення тих знань, які вони одержали протягом вивчення дисципліни. Відповідно добираються форми організації практики – практичні заняття проводяться у відповідних кабінетах, лабораторіях, фантомних і симуляційних класах та на базах закладів охорони здоров'я.

2.2.2 Виробнича практика - складова освітнього процесу, основним завданням якої є закріплення знань, одержаних у процесі навчання та їх трансформація у засвоєння та удосконалення практичних умінь і навичок в умовах майбутньої професійної діяльності. Під час виробничої практики здобувач виконує обов'язки спеціаліста на робочому місці (під контролем безпосереднього керівника практики); усвідомлює організаційну структуру підприємства/установи/організації, де відбувається виробнича практика, сприймає загальну картину всього об'єкту практики.

2.2.3 Переддипломна практика - завершальний етап навчання, передбачає систематизацію отриманих знань, умінь та навичок, передбачених освітньо-професійною програмою та навчальним планом, відповідно до вимог стандарту освіти, оволодіння професійним досвідом та готовністю до самостійної роботи.

2.3. Обсяг практики визначається освітньо-професійною програмою у кредитах ЄКТС, а її зміст – робочими навчальними програмами, що включають: перелік навичок, компетентностей, умінь та знань, програмні результати навчання якими мають оволодіти здобувачі освіти під час проходження практики; рекомендації щодо видів та форм перевірки рівня оволодіння навичками і компетентностями.

2.4. На основі освітньо-професійної програми та робочої навчальної програми кафедрами/цикловими комісіями розробляються силабуси та щоденники практики.

2.5. Окрім програм практики, силабусів та щоденників кафедри/циклові комісії можуть розробляти інші методичні матеріали, що сприятимуть якісному проведенню практик здобувачів освіти.

2.6. До розробки робочої навчальної програми, силабусу та щоденника практики обов'язково долучаються роботодавці з метою удосконалення якості підготовки фахівців.

3 БАЗИ ПРАКТИКИ

3.1. Практика здобувачів освіти проводиться на базах, які відповідають меті, завданням, змісту практики та є реальним професійним середовищем для формування конкурентоспроможності випускників.

3.2. Здобувачі освіти проходять практику у закладах охорони здоров'я, установах та організаціях, на підприємствах не залежно від їх форм власності, (базах практики) згідно з укладеними договорами (трудовими угодами) або у структурних підрозділах Університету за умови забезпечення ними виконання програми практики у повному обсязі.

3.3. Бази повинні відповідати наступним вимогам:

- відповідність виду діяльності до змісту підготовки фахівців;
- наявність структур, що відповідають інформації про придатність випускників до працевлаштування, зазначеній в описі освітньої програми;
- забезпечення належних умов для виконання програм практики для відповідних рівнів освіти;
- забезпечення кваліфікованого керівництва практикою здобувачів;
- надання здобувачам права користування лабораторіями, обладнанням, медичною та іншою документацією, необхідною для виконання програми практики.

3.4. Здобувачі освіти можуть самостійно обирати місце проходження практики за умови відповідності бази встановленим вимогам.

3.5. При відсутності на базах практики за місцем проживання окремих профільних відділень, дозволяється проходження практики при сімейних амбулаторіях, що можливе в умовах проведення реформування системи охорони здоров'я України та направлено на покращення надання первинної медико-санітарної допомоги.

3.6. Здобувачам освіти, які самостійно вибрали базу практики за кордоном, за попереднім узгодженням з деканом міжнародного факультету, надається офіційний лист або направлення з вказанням видів практик; усі фінансові питання визначаються умовами договору про проходження практики.

3.7. Здобувачі заочної форми навчання, працевлаштовані за обраним фахом, можуть пройти практику за місцем роботи за умови надання наступних документів:

- довідки та характеристики з місця роботи;
- посадової інструкції;
- заяви здобувача на ім'я керівника структурного підрозділу Університету за погодженням із гарантом освітньо-професійної програми.

3.8. Здобувачі освіти – іноземці та особи без громадянства проходять практику протягом семестру на базах кафедр Університету, відповідно до сітки розкладу та графіку практики.

4. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАКТИКИ

4.1. Організацію практичної підготовки здобувачів освіти здійснює завідувач практики (виробничої, навчальної) Університету.

4.2. Відповідальність за проведення практики покладається на завідувача практики Університету, деканів факультетів, директора навчально-наукового медичного інституту, директора фахового медико-фармацевтичного коледжу та завідувачів кафедр/циклових комісій.

4.3. Безпосереднє навчально-методичне керівництво і виконання програм практики забезпечують відповідні кафедри/циклові комісії Університету у співпраці з керівниками баз практик.

4.4. З метою організації практики завідувач практики (виробничої, навчальної):

- готує графік проведення та захисту практики;
- готує проекти договорів з Департаментами охорони здоров'я та керівниками баз;
- за «Дорученням ректора Університету» укладає договори з закладом охорони здоров'я та Університетом, якщо базою практики буде вибрано установу за місцем проживання здобувача і яка буде відповідати п. 3.3 даного Положення;
- готує проекти наказів з практики;
- здійснює контроль за проведенням практики, аналізує та узагальнює її результати;
- готує аналітичну довідку про результати проведення практичної підготовки для розгляду на засіданні циклової методичної комісії, ректораті, педагогічній раді коледжу.

4.5. Декан факультету, директор навчально-наукового медичного інституту та директор фахового медико-фармацевтичного коледжу повинні:

- контролювати проходження здобувачами освіти медичного обстеження для допуску до практики;
- здійснювати контроль за проходженням практики;
- контролювати своєчасну здачу здобувачами підсумкового контролю з практики;

4.6. Кафедри/циклові комісії або структурні підрозділи, що відповідають за практику:

- надають кандидатури керівників практикою від Університету;
- пропонують склад комісії для проведення підсумкового контролю з практики;
- повністю забезпечують навчально-методичне керівництво.

5. КЕРІВНИЦТВО ПРАКТИКОЮ

5.1. Загальне керівництво практикою здобувачів освіти здійснює керівник (заступник керівника) закладу охорони здоров'я.

5.2. Безпосередня організація практики та контроль за її проведенням покладається на штатних кваліфікованих спеціалістів закладу охорони здоров'я.

5.3. Керівник бази практики зобов'язаний забезпечити створення належних умов для проходження практики, безпечного освітнього середовища шляхом дотримання правил і норм охорони праці, техніки безпеки.

5.4. Загальний керівник практики:

- добирає досвідчених працівників, які безпосередньо керуватимуть практикою здобувачів вищої освіти ;
- проводить інструктажі здобувачів освіти з охорони праці і техніки безпеки, контролює їх дотримання;
- спільно з керівником практики від Університету організовує проведення семінарів, круглих столів, консультацій тощо з питань впровадження в практичну діяльність досягнень сучасної науки, інноваційних технологій;
- звітує перед керівником практики від Університету про хід проходження практики студентами.

5.5. Безпосередні керівники практики:

- забезпечують безпосереднє керівництво практикою здобувачів освіти на робочих місцях;
- забезпечують необхідні умови на кожному робочому місці для оволодіння навичками, вміннями, знаннями у відповідності з програмою практики;
- організовують роботу здобувачів освіти на робочих місцях;
- контролюють дотримання студентами правил внутрішнього трудового розпорядку, техніки безпеки, виконання програми практики;
- негайно доповідають загальному керівнику практики від бази і керівнику від Університету про всі порушення студентами правил внутрішнього трудового розпорядку, техніки безпеки, невиконання програми;
- ведуть облік присутності здобувачів освіти на робочих місцях під час проходження практики;
- дають письмові об'єктивні характеристики виробничої діяльності кожного студента під час проходження практики.

5.6. Керівник практики від Університету:

- контролює проведення обов'язкових інструктажів здобувачам освіти з питань охорони праці і техніки безпеки;
- контролює своєчасне прибуття до місць проходження практики здобувачів;
- ознайомлює здобувачів з оформленням звітної документації (щоденника з практики або іншої звітної документації, передбаченої програмою практики);
- у складі комісії здійснює підсумковий контроль проходження практики.

6. ОBOB'ЯЗКИ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

6.1. Здобувачі освіти зобов'язані:

- своєчасно прибути на базу практики;
- якісно виконувати завдання, передбачені програмою практики;
- дотримуватися правил внутрішнього трудового розпорядку бази практики;
- вивчити і суворо дотримуватись правил охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії;
- нести відповідальність за виконану роботу;
- своєчасно оформлювати щоденник практики, іншу звітну документацію, передбачену програмою практики;
- своєчасно скласти підсумковий контроль з практики.

6.2. Здобувачі освіти, які самостійно обрали базу практики, додатково:
- сприяють укладанню договору між базою практики та Університетом;

- надають відношення (гарантійний лист) та копію ліцензії бази практики, що б підтверджували готовність бази практики надати можливість проходження та кваліфіковане керівництво практикою (стосується лише закладів охорони здоров'я приватної форми власності);

6.3. Тривалість робочого часу здобувачів освіти під час проходження практики регламентується Кодексом законів про працю України та іншими законодавчими актами, що встановлюють соціально-трудові відносини і складає для здобувачів віком:

- від 15 до 16 років – 24 години на тиждень;
- від 16 до 18 років – 36 годин на тиждень;
- від 18 років і старше – не більше 40 годин на тиждень

7. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

7.1. Після закінчення терміну проходження практики здобувачі освіти звітують про виконання програми практики.

7.2. Форма та вимоги до звітності здобувача за проходження практики визначається програмою практики і доводяться до відома студентів до початку практики.

7.3. Звіт про проходження практики підписується безпосереднім і загальним керівниками від бази практики.

7.4. Підведення підсумків практики здійснюється при наявності всіх звітних документів, передбачених програмою з практики.

7.5. Оцінювання проводиться згідно «Положення про організацію та методику проведення оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ПДМУ».

7.6. Здобувачі освіти мають право оскаржити результати оцінювання практики відповідно до «Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти».

7.7. Підсумковий контроль з практики складається здобувачами по завершенню практики комісії до складу якої входять керівник практики від Університету і керівники (загальний і безпосередній) від бази практики.

7.8. Оцінка з виробничої практики з догляду за хворими та сестринської практики може перезараховуватись особам з медичною освітою, які мають добру чи відмінну оцінку з даної практики. Підставою для перезарахування оцінки з практики є наказ по навчальному закладу, виданий на основі заяви здобувача з ксерокопією диплому про освіту, додатком до нього, клопотанням завідувача практики та візою ректора чи першого проректора.

7.9. Оцінка результатів проходження практики заноситься до індивідуального плану здобувача та у відомості підсумкового контролю керівником практики від Університету. Протягом трьох днів після закінчення практики керівник від Університету подає відомості та звіт про проведення практики до відповідного деканату, інституту, коледжу.

7.10. Оцінка за практику враховується при розгляді питань про призначення стипендії нарівні з оцінками за іспити та інші заліки.

7.11. Здобувачі, які не виконали програму практики без поважних причин, отримали незадовільну оцінку за підсумками практики і не ліквідували академічну заборгованість до початку наступного семестру, підлягають відрахуванню з закладу освіти.

7.12. Підсумки практики щорічно заслуховуються і обговорюються цикловими методичними комісіями, вченими радами факультетів, інституту та педагогічною радою коледжу.

8.ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

8.1 Це Положення ухвалюється вченою радою Університету і затверджується наказом ректора Університету.

8.2 Зміни та доповнення до Положення ухвалюються на засіданні вченої ради Університету та затверджуються наказом ректора.

8.3 Зміни та доповнення до цього Положення вносяться шляхом затвердження Положення в новій редакції.

8.4 Після затвердження Положення в новій редакції попереднє Положення втрачає юридичну силу.

Розробники:

Перший проректор з науково-педагогічної роботи проф. Дворник В.М., начальник навчального відділу проф. Старченко І.І, Завідувач практики виробничої, навчальної доц. О. М. Нестеренко, заступник директора фахового медико-фармацевтичного коледжу Л. П. Біланова,

Погоджено зі студентським парламентом Полтавського державного медичного університету.

Начальник
навчального відділу

І. І. Старченко